

Consultatieverslag Wijziging van de SLIM-regeling i.v.m. de toevoeging van subsidiëring van scholingstrajecten

21 jan 2025

1. Inleidend

Naam	Wijziging van de SLIM-regeling i.v.m. de toevoeging van subsidiëring van scholingstrajecten
Van	Ministerie van SZW, directie Arbeidsverhoudingen
Type voorstel	Wijziging ministeriële regeling
Looptijd consultatie	22 november – 22 december 2024
Doel consultatie	Geen specifieke vraagstelling. Op alle onderdelen was reactie welkom.

Opbrengst van de consultatie

37 reacties, waarvan 6 afkomstig van particulieren, en 31 afkomstig van organisaties.

De organisaties bestaan uit vier groepen:

- 17 werkgeversgerelateerde organisaties (branche- en werkgeversverenigingen, O&O- fondsen, werkgevers)
- 2 vakbonden (landelijk)
- 9 onderwijspartijen, zowel onderwijskoepels als individuele onderwijsinstellingen
- 4 overige organisaties, waarvan 3 regionale partijen en 1 landelijke

2. Beeld van binnengekomen reacties

Van de binnengekomen reacties was het merendeel overwegend positief (27 van de 37). De overige reacties waren ofwel neutraal of negatief. In de positieve reacties geeft men aan de sectorale Ontwikkelpaden over het algemeen een goed plan te vinden. De Ontwikkelpaden bieden werkenden, werkzoekenden en loopbaanprofessionals een helder overzicht van de vele carrièremogelijkheden binnen maatschappelijk cruciale sectoren.

Het belang van een duidelijk en samenhangend overzicht dat opeenvolgende functies en bijbehorende specialisaties in kaart brengt, inclusief de benodigde opleidingen of onderdelen daarvan, wordt onderschreven. Dit draagt direct bij aan het bevorderen van de instroom, de doorstroom en het overstappen binnen en tussen sectoren en de wendbaarheid van de werknemers en organisaties. Ook wordt een duidelijke en stimulerende meerwaarde gezien in de scholingssubsidie die aan de sectorale Ontwikkelpaden is gekoppeld.

De reacties bevatten ook een aantal aandachtspunten. Op de meest voorkomende wordt hierna feedback gegeven. In paragraaf 4 wordt toegelicht hoe de regeling aangepast wordt naar aanleiding van de internetconsultatie.

2.1 Reacties per thema

2.1.1. Verzoek om ook de werknemer¹ zelf te kunnen laten aanvragen

Om de eigen regie te vergroten van de werknemer kwam meermaals het verzoek om deze zelf ook de scholingssubsidie te kunnen laten aanvragen. Vanwege het achterliggende doel om tekorten op de arbeidsmarkt te helpen terugdringen is er bewust voor gekozen om deze subsidie door werkgevers of een collectief te laten aanvragen voor praktijkgerichte opleidingsmogelijkheden die leiden tot inzetbaarheid op een specifieke functie of specialisatie.

Door de subsidie op werkgevers te richten, cofinanciering te vragen en voorfinanciering als voorwaarde te stellen wordt het beschikbare beperkte budget gericht ingezet. Uitgangspunt is dat de aanvraag in goed overleg tussen werkgever en werknemer plaatsvindt, zowel op initiatief van de werkgever als de werknemer.

¹ Wanneer werknemer genoemd wordt, bedoelen we daar ook de potentiële werknemer mee, die eventueel in dienst kan komen, of de stagiaire, of de aanstaande werknemer, die al in dienst gaat komen. Omwille van de leesbaarheid wordt dit er niet steeds bij vermeld.

2.1.2. Verzoek om opleidingen met branchewaardering zonder NLQF-inschaling ook subsidiabel te verklaren

Meerdere reacties bevatten het verzoek om ook opleidingen die alleen een branchewaardering zonder NLQF-inschaling hebben, subsidiabel te maken. De reden dat toch voor de vereiste van een inschaling op een NLQF-niveau is gekozen, is dat dit een eenduidige en onafhankelijke beoordeling is van inhoud en niveau van de opleiding. Zo kan erop worden vertrouwd dat de scholing landelijk wordt herkend en gewaardeerd. De civiele waarde van de opleiding voor de arbeidsmarkt neemt hierdoor toe. Daarnaast zal worden bezien of en op welke manier het mogelijk is om meer opleidingsmogelijkheden in aanmerking te laten komen voor de subsidie. Bijvoorbeeld door te verkennen welke mogelijkheden branchewaarderingssystematieken kunnen bieden.

2.1.3. Verzoek om cofinancieringspercentages aan te passen

In sommige reacties werd opgemerkt dat het verschil in de gevraagde cofinanciering tussen NLQF-niveau 1-2 (10%) en 3 en hoger (50%) nogal groot is. Dit percentage geldt als eigen bijdrage van de werkgever of O&O-fonds. Hierdoor is de subsidie naar verwachting minder stimulerend voor het investeren in de ontwikkeling van medewerkers, met name voor de doorstroom en daarmee het behoud van personeel. Als werknemers doorgroeiperspectief hebben binnen de eigen organisatie zullen ze minder snel vertrekken. Daarom werd gevraagd om ofwel de subsidiepercentages gelijk te trekken, ofwel om de cofinanciering van 50% voor op NLQF 3 en hoger ingeschaalde scholing te verlagen.

Naar aanleiding van deze input en afstemming met de Minister van SZW zijn de cofinancieringspercentages aangepast. Meer hierover in paragraaf 4.

2.1.4. Verzoek om sectoren toe te voegen aan maatschappelijk cruciale sectoren waar scholingssubsidie voor mogelijk is

Een aantal sectoren (horeca, schoonmaak) wil graag toegevoegd worden aan maatschappelijk cruciale sectoren. Voor de sectoren zorg en welzijn, onderwijs, kinderopvang, groen, techniek en ICT komt de scholingssubsidie beschikbaar. Voor deze afbakening van de maatschappelijk cruciale sectoren is gekeken naar de motie van der Lee, de motie Paternotte/Heerma en het SER-advies Arbeidsmarktproblematiek maatschappelijke sectoren. Vanwege de beperkte omvang van het beschikbare budget is het, zoals eerder aangegeven, belangrijk om focus aan te brengen in het aantal sectoren, om zo een zinvolle bijdrage te kunnen leveren aan het terugdringen van personeelstekorten in maatschappelijk cruciale sectoren.

2.1.5. Bezwaar tegen bemiddeling

In meerdere reacties werd bezwaar gemaakt tegen bemiddeling door de Minister van SZW om toch bepaalde opleidingen in een Ontwikkelpad op te (laten) nemen. Terecht werd opgemerkt dat sectoren eigenaar van het Ontwikkelpad zijn, en dat sectoren zelf bepalen welke opleidingen opgenomen worden in het Ontwikkelpad. Deze bepaling is evenwel nodig om aan opleiders gelijke kansen te bieden, en daarmee onterechte staatssteun te voorkomen. Wanneer het onterecht lijkt dat opleidingen niet opgenomen worden, biedt dit artikel de mogelijkheid om er consequenties aan te verbinden. Uitgangspunt is dat in goed overleg de partijen gezamenlijk tot een conclusie komen over de passendheid van de opleiding bij functies in het Ontwikkelpad.

2.1.6. Pleidooi voor grotere rol centrumgemeenten als hoofdaanvrager voor een arbeidsmarktregio

In een aantal reacties wordt erop gewezen dat het verbindend kan werken voor de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur om ook centrumgemeenten namens arbeidsmarktregio's als hoofdaanvrager voor een collectief aan te merken.

De centrumgemeenten namens de arbeidsmarktregio's krijgen een grotere rol in de collectieve aanvragen voor de scholingssubsidie. Meer hierover in paragraaf 4.

2.1.7. Verzoek om binnen de regeling het werken met scholingsvouchers mogelijk te maken

Een aantal scholingsfondsen zou graag via hun bestaande werkwijze met scholingsvouchers mensen laten deelnemen aan opleidingen die vanuit deze regeling gesubsidieerd kunnen worden. Zij werken met een scholingsaanbod waar een werkzoekende of werkende zelf een keus uit kan maken. Deze opleidingen worden gefinancierd vanuit een regionaal scholingsfonds. Er werd gevraagd het mogelijk te maken de subsidiabele opleidingen ook aan te bieden in de systematiek van een scholingsfonds of scholingsvouchers. Een aanpassing van de regeling lijkt hiervoor niet nodig wanneer de inkoop van de opleidingen die met de vouchers kan worden gevolgd voldoet aan de aanbestedingseisen.

Ook moet voldaan worden aan andere eisen zoals cofinanciering door een werkgever of O&O-fonds.

2.1.8. Bezwaar tegen het gebruik van Leeroverzicht voor publicatie Ontwikkelpaden en subsidiabele scholingspakket.

Diverse malen is bezwaar geuit om de opleidingen in de Ontwikkelpaden te publiceren via Leeroverzicht, om diverse redenen.

Het ligt voor de hand om als Rijksoverheid instrumentarium te benutten dat binnen de Rijksoverheid ontwikkeld is en voor iedere burger ter beschikking staat. De Ontwikkelpaden en het subsidiabele scholingspakket zullen na erkenning standaard gepubliceerd worden op Rijksoverheid.nl en Leeroverzicht.nl om passende opleidingen te kunnen kiezen. De informatie hiervoor komt uit Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO) van DUO, uit Hoger Onderwijs Voorlichtings Informatie (HOVI), of via DUO van Edudex.

Daarnaast zullen alle betreffende sectoren zelf hun informatie publiceren via de eigen kanalen. En de informatie kan ook op andere relevante plekken getoond worden.

2.1.9. Behoeftte aan structurele financiering voor Leven Lang Ontwikkelen

Een aantal partijen pleitten voor een perspectief op een systeem van leerrechten. Dit systeem geeft het individu regie en financiële mogelijkheden voor Leven Lang Ontwikkelen en draagt bij aan een permanente leercultuur binnen organisaties. In de brief aan de Tweede Kamer Slim investeren in Leven Lang Ontwikkelen² hebben de minister en staatssecretaris van SZW en de staatssecretaris van OCW aangegeven dat een verkenning gestart wordt naar hoe we de bestaande publieke en private LLO-middelen beter en effectiever kunnen benutten. Doel van deze verkenning is te komen tot een ontwerp voor een toekomstbestendige infrastructuur die leren en ontwikkelen voor iedereen mogelijk maakt.

2.1.10. Toevoegen van doelgroep mensen met een beperking met een dagbestedingsindicatie

De intentie is gehoor te geven aan het verzoek van VGN om de doelgroep van mensen in de dagbesteding toe te voegen aan de begunstigden van de subsidieregeling. Werkgevers kunnen dan ook voor deze mensen opleidingen inkopen. Zij krijgen hiermee de mogelijkheid zich verder te ontwikkelen op een bij hen passende wijze. Uitvoeringstechnisch blijkt dit echter niet haalbaar te zijn en leidt dit niet tot aanpassing van de regeling.

Echter, de ministeries van VWS, OCW en SZW verkennen, mede naar aanleiding van de motie Westerveld³ hoe (jonge) mensen met een beperking in de dagbesteding zich verder kunnen ontwikkelen. Daarbij wordt gekeken naar

- (a) het beleidsdoel (respectievelijk het ontwikkelen van mensen met een beperking, het ontwikkelen van jongeren, het ontwikkelen voor het kunnen doen van werk),
- (b) de daarbij horende afbakening, ook in juridische zin, van de doelgroep en
- (c) hoe de daartoe geschikte opleidingen kunnen worden georganiseerd en gefinancierd.

Daarbij wordt voor het beleidsterrein van SZW momenteel gekeken naar de SLIM-regeling en de Subsidieregeling praktijkleren in de derde leerweg, mede naar aanleiding van de reactie van VGN op de internetconsultaties van deze regelingen.

3. Reacties buiten de scope

Er zijn twee reacties binnengekomen die buiten de scope van deze regelingswijziging vallen. Dit betreft de reactie over opleidingen in de gezondheidszorg. De reactie is gedeeld met het ministerie van VWS. Een andere reactie bevatte vragen over het inwerkingtreden van de wet NLQF. Dit wetstraject is inmiddels afgerond en is van kracht vanaf 1 januari 2025.

4. Wijziging naar aanleiding van de internetconsultatie

Naar aanleiding van de binnengekomen reacties heeft de Minister van SZW de regeling op twee punten aangepast.

Het cofinancieringspercentage is aangepast

Niet alleen opleidingen met NLQF-niveau 1 en 2, maar ook NLQF-niveau 3 komen in aanmerking voor het subsidiepercentage van 90% (eigen bijdrage van de aanvrager 10%).

² Kamerstukken II, 22-11-2024

³ Kamerstukken II 2023-24, 36443, nr. 10

Dit beoogt de in- en doorstroom te stimuleren van mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt, in wie doorgaans minder wordt geïnvesteerd in scholing. Voor mensen die in aanmerking komen voor opleidingen vanaf niveau 4 geldt dit niet, daarom is het subsidiepercentage voor deze opleidingen verlaagd van 50 naar 40%.

Verplichte samenwerking met arbeidsmarktregio's

In reactie op het verzoek om centrumgemeenten namens arbeidsmarktregio's ook toe te staan als hoofdaanvrager namens een collectief is besloten om sectoren te verplichten met arbeidsmarktregio's (die dat willen) samen te werken. Die verplichting zat niet in de regeling. Door aan het collectief ook arbeidsmarktregio's te verbinden zijn werkzoekenden met een kwetsbare arbeidsmarktpositie per definitie in beeld als potentiële kandidaten om met behulp van scholing in te stromen op functies uit de Ontwikkelpaden. Het geeft ook een impuls aan de publiek-private samenwerking, de uitwerking van de regionale scholingsopgave en de inzet van de regionale werkcentra hierbij. Dit past goed in de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. Het Regionaal Beraad van de arbeidsmarktregio kan op basis van de regionale meerjarenagenda bepalen met welke sectoren zij, gegeven hun eigen arbeidsmarktsituatie en prioriteiten, willen samenwerken. Voor hen geldt geen verplichting tot samenwerking. Arbeidsmarktregio's kunnen zo, mede door inzet van flankerend beleid, een bijdrage leveren aan succesvolle (zij-)instroomarrangementen voor werkgevers, werknemers en sectoren.

Het hoofdaanvragerschap van het collectief blijft liggen bij sectorale partijen (werkgeversverenigingen, werknemersverenigingen, O&O-fondsen of koepelorganisaties), omdat zij primair te maken hebben met de tekorten en bij hen ook de verantwoordelijkheid ligt voor het opleiden van werknemers.

5. Vervolg

De beoogde inwerkingtreding van deze wijzigingsregeling is 28 februari 2025.